

STUDENTER I JOBBKRISEN

En rapport från TCO och Tria 2009

2009-06-04

Författare **Kristina Persdotter**

utredare

Avdelningen för samhällspolitik och analys, TCO

e-post: kristina.persdotter@tco.se

tel: 08-782 91 93

INNEHÅLL

Förord	4
Sammanfattning av resultaten	5
Inledning och metod	8
Arbetslöshet bland unga och studerande	8
Studerandevillkoret i a-kassan	9
Undersökningen	10
Studenters extrajobb i lågkonjunkturen	10
Studenters sommarjobb i lågkonjunkturen	11
Jobb efter examen i lågkonjunkturen	13
Slutsatser	16
Referenser	18

FÖRORD

Vi befinner oss i en av de djupaste lågkonjunkturerna i mannaminne. Arbetslösheten i Sverige har ökat dramatiskt. En majoritet av högskolestudenterna jobbar vid sidan av sina studier, än fler jobbar under sommarmånaderna och de studenter som är i slutet av sin utbildning drabbas liksom arbetande av lågkonjunkturen och den stigande arbetslösheten.

Högskolestudenters situation under den pågående lågkonjunkturen har inte undersökts närmare. Vi har därför valt att studera hur högskolestudenters extrajobb, sommarjobb och jobb efter examen påverkas av den rådande arbetsmarknadssituationen.

Heltidsstudier ska vara, och ses som, en heltidssysselsättning som inte ska behöva kombineras med lönearbete för att heltidsstuderande ska nå en dräglig levnadsstandard. Studiemedlet bör vara så generöst att det går att försörja sig på. Så är tyvärr inte fallet idag och många studenter är beroende av sitt extra- och sommarjobb för sin försörjning. Jobbkrisen understryker vikten av att studiemedlen höjs.

Jobb vid sidan av studierna är inte bara viktigt för att klara försörjningen utan också för att få kontakter och erfarenhet från arbetslivet som kan underlätta etableringen på arbetsmarknaden efter studierna. Då det rådande konjunkturläget gör det svårare för studenter att få arbetslivserfarenhet genom extra- och sommarjobb krävs det ökade satsningar på att ge studenter arbetslivserfarenhet inom ramen för högskoleutbildningen genom praktik och andra utbildningsmoment som har en tydlig arbetslivsanknytning.

Hälften av studenterna planerar att läsa en extra kurs om de inte får jobb efter avslutad utbildning. Det kommer att skapa ett extra tryck på antalet platser inom den högre utbildningen samtidigt som söktrycket är högt på den högre utbildningen och kullarna som når högskoleålder är mycket stora och ökande. Tillsammans skapar det ett behov av att öka antalet platser inom den högre utbildningen.

Studenter som inte får jobb efter avslutad högskoleutbildning står idag utan möjlighet att få a-kassa, om de inte kvalificerat sig till arbetslöshetsersättning före studierna. Sverige står inför flera stora utmaningar för att utvecklas som kunskapsnation. En av dem är att se till att den kompetens som studenterna investerar i genom att utbilda sig inte går till spillo innan de hinner etablera sig på arbetsmarkna-

den. Den enskilde studenten investerar mycket i sin utbildning, och behöver få goda förutsättningar att etablera sig på arbetsmarknaden efter avslutade studier. Studenter som avslutat en högskoleutbildning bör därför återigen få rätt till a-kassa medan de letar efter ett jobb i linje med sin utbildning. Ett förbättrat studerandevillkor i arbetslöshetsförsäkringen bör därför återinföras. Annars riskerar man att kasta bort den investering som samhället och studenten själv gjort i högskoleutbildning.

Lisa Nyberg

Verksamhetschef Tria

Sture Nordh

Ordförande TCO

SAMMANFATTNING AV RESULTATEN

TCO och Tria tillfrågade i början av maj 2009 med hjälp av Novus Opinion 1 027 högskolestudenter om extrajobb och sommarjobb. De studenter som går sin planerat sista termin tillfrågades också om jobb efter examen.

Resultatet visar att arbetsmarknadsläget även för studenter och nyutbildade akademiker försämras snabbt.

Studenters extrajobb

Drygt en av fem studenter som har sökt extrajobb under vårterminen 2009 har upplevt att det har varit ovanligt svårt att få extrajobb. Andelen är större bland studenter som är födda utanför Europa eller har föräldrar som är det.

En av fem studenter har fått arbeta färre timmar än tidigare på det extrajobb som de haft under höstterminen 2008 och/eller vårterminen 2009.

Studenters sommarjobb

43 procent av de studenter som har sökt sommarjobb har upplevt att det har varit ovanligt svårt att få sommarjobb. Andelen är större bland studenter som är yngre än 30 år och bland studenter som är födda utanför Europa eller har föräldrar som är det.

Av de studenter som har sökt sommarjobb för sommaren 2009 har mer än fyra av tio antingen inte fått ett sommarjobb eller vet inte om de har fått sommarjobb månaden innan terminen slutar.

Av dem som har fått sommarjobb för sommaren 2009 vet bara sju av tio säkert att de får arbeta under så många timmar per vecka eller veckor som de vill.

Jobb efter examen

En månad före examen har två av tio av de studenter som läser sin planerat sista termin fått jobb efter examen. Av de studenter som har fått ett jobb efter examen har åtta av tio studenter fått jobb som ligger i linje med deras utbildning.

Vi frågade de studenter som läser sin planerat sista termin vad de planerar att göra för att klara sin försörjning om de inte fått jobb

till hösten. Nästan hälften av studenterna uppger att de kommer att läsa en extra kurs på högskolan. Endast tolv procent uppger att de är berättigade till a-kassa som de planerar att försörja sig på. Av de studenter som är under 30 år är än färre, endast sex procent, berättigade till a-kassa.

Vi frågade också studenterna om de kommer att klara sin försörjning utan att drastiskt förändra sina liv om de är arbetslösa till hösten. 38 procent uppger att de kommer att drastiskt förändra sitt liv för att klara sin försörjning om de är arbetslösa till hösten. 46 procent uppger att de kommer att klara sin försörjning om de är arbetslösa till hösten utan att drastiskt förändra sitt liv. Fler kvinnor än män uppger att de inte kommer att klara sin försörjning utan att drastiskt behöva förändra sitt liv.

Studenterna är oroliga för att bli arbetslösa efter examen. 47 procent är mycket eller ganska oroliga, 34 procent är inte särskilt oroliga och 16 procent är inte alls oroliga.

Utifrån resultaten drar vi slutsatsen att:

- Studiemedlen behöver höjas. Heltidsstudier ska vara heltidsstudier och studenter ska inte behöva jobba för att klara sin försörjning.
- Studenter måste återigen få rätt till a-kassa efter avslutade studier.
- Sommarkursutbudet behöver ses över så att det motsvarar studenternas efterfrågan på sommarkurser.
- Alla studenter måste ges möjlighet till praktik och annat arbetslivsanknutet lärande inom ramen för sin utbildning.
- Svårigheter för studenter att få jobb efter examen kommer leda till att många studenter fortsätter att studera efter planerat avslutad utbildning. Det, tillsammans med ett ökat söktryck till den högre utbildningen och mycket stora och ökande kullar i högskoleåldern, kräver fler högskoleplatser.

INLEDNING OCH METOD

Sex av tio studenter bedömde före lågkonjunkturen att deras ekonomiska situation påverkade deras studier negativt.¹ I ett sämre arbetsmarknadsläge kommer fler studenter att få en än sämre ekonomisk situation som kan förväntas gå ut över studierna. Vi är intresserade av hur det ekonomiska läget hittills har påverkat studenters chanser till extrajobb, sommarjobb och jobb efter examen. I denna studie har vi därför tillfrågat högskolestudenter om deras extrajobb, sommarjobb och de studenter som läser sin planerat sista termin om jobb efter avslutad utbildning.

¹ SCB (2007)

I studien har 1 027 studenter som studerar på högskola eller universitet deltagit, därav läste 248 studenter sin planerat sista termin. Studien har genomförts med hjälp av Novus Opinion och urvalet har screenats fram ur Novus Opinions riksrepresentativa förrekryterade panel. Inbjudan sändes ut via e-post och enkät besvarades via webben. Undersökningen genomfördes mellan den 29 april och den 12 maj 2009.

Arbetslöshet bland unga och studerande

Arbetslösheten har stigit kraftigt i Sverige under det senaste året. Under första kvartalet 2009 var 380 000 personer i åldern 15–74 år arbetslösa. Det relativa arbetslöshetstalet var 7,8 procent, vilket är en ökning med 1,5 procentenheter jämfört med motsvarande kvartal föregående år.

Under första kvartalet 2009 var 142 000 ungdomar i åldern 15–24 år arbetslösa, vilket motsvarar en relativ arbetslöshet på 24,4 procent. Andelen arbetslösa ökade med 3,9 procentenheter jämfört med motsvarande kvartal 2008. Ungdomsarbetslösheten har med andra ord ökat i en snabbare takt än den totala arbetslösheten.

En stor del av de arbetslösa ungdomarna är heltidsstuderande. Under första kvartalet var 64 000, eller 45 procent, av de arbetslösa ungdomarna i åldern 15–24 år heltidsstuderande. I åldersgruppen 15–19 år var närmare 70 procent av de arbetslösa ungdomarna heltidsstuderande jämfört med drygt 25 procent av de arbetslösa 20–24 åringarna.

I Arbetskraftsundersökningarna, AKU, samlas uppgifter in om vad personerna huvudsakligen upplever att de ägnar sig åt. Under första kvartalet betraktade sig 88 procent av de arbetslösa heltidsstuderande ungdomarna i åldern 15–24 år som i huvudsak studerande. Drygt 10 procent betraktade sig som i huvudsak arbetssökande. Av de heltids-

studerande ungdomarna i åldern 20–24 år betraktade sig 73 procent som i huvudsak studerande.

Studerandevillkoret i a-kassan

Tidigare var det möjligt för en arbetslös nyutexaminerad student att efter tre månader få grundbeloppet i a-kassan, 320 kronor om dagen, förutsatt att studenten var medlem i en a-kassa och hade slutfört en högskoleutbildning. Men regeringen avskaffade från och med 2007 studerandevillkoret som tidigare gjort det lättare, ekonomiskt sett, för studenter att gå från studier till arbete.

Nyutexaminerade studenter är vanligtvis inte arbetslösa särskilt lång tid. De 38 000 före detta studenter som år 2005 fick a-kassa baserad på studerandevillkoret fick ersättning under i genomsnitt tre och en halv månad. Det handlar, med andra ord, oftast om en övergångsperiod.

Undersökningen *Studenter om den studiesociala utredningen*, som TCO tidigare i år genomförde tillsammans med Sveriges förenade studentkårer och Tria, visar tydligt behovet av att återinföra studerandevillkoret. Hälften av studenterna som är i slutet av sin utbildning känner en ökad oro inför framtiden på grund av det slopade studerandevillkoret.²

Den som får arbetslöshetsersättning har krav på sig att söka jobb aktivt. Studerandevillkoret har fungerat som en möjlighet för nyutexaminerade att under en tid söka jobb inom det område som man utbildats för. Tvingas studenten direkt efter avslutade studier att söka jobb under sin utbildningsnivå kan det leda till att mycket kunskap glöms bort och att utbildningen betraktas som daterad av arbetsgivare. Det kan göra det svårare att senare ta sig vidare till jobb som ligger i linje med den utbildning studenten investerat mycket tid och pengar i. *Studenter om den studiesociala utredningen* visar att en av tio studenter har sökt jobb som ligger under deras utbildningsnivå och bland studenter i slutet av sin utbildning är andelen den dubbla.

²Sveriges förenade studentkårer, Tria och TCO (2009)

Det finns också en tydlig koppling mellan studenters rätt till a-kassa och möjligheten att avsluta utbildningen på utsatt tid. Borttagandet av studerandevillkoret i arbetslöshetsförsäkringen leder till att genomströmningen minskar i högskolan då studenter stannar kvar en eller flera terminer extra för att försörja sig på studiemedel. *Studenter om den studiesociala utredningen* visar att 23 procent av studenterna tror att de skulle avsluta sina studier snabbare om möjligheten till a-kassa vid avslutade studier fanns. Av dem som är i slutet av sin utbildning är siffrorna högre, över 30 procent. En av tio uppger att det har att studerat längre än vad de skulle ha gjort om det funnits möjlighet till a-kassa. Det innebär att många kommer att dra på sig större skulder än nödvändigt.

UNDERSÖKNINGEN

Studenters extrajobb i lågkonjunkturen

Tidigare studier av studenters arbete vid sidan av högskolestudier visar att mellan femtio och sextio procent av studenterna arbetar vid sidan av sina högskolestudier.³ En dryg femtedel av heltidsstudenterna som arbetade under våren 2007 upplevde att studierna påverkades positivt av arbetet men fler, en tredjedel, tyckte att arbetet påverkade deras studier negativt.⁴

³Högskoleverket (2007) respektive SCB (2007)

Studenter jobbar framför allt för att klara sig ekonomiskt. I en ny rapport från Saco studentråd och Svenskt Näringsliv tillfrågas studenter om vilka som är de främsta skälen till att de arbetar extra. De två viktigaste skälen till det är att studenter behöver extra pengar för att ha råd att studera (64 procent) och att de vill ha arbetslivserfarenhet som de kan redovisa när de söker jobb efter avslutade studier (38 procent). Studenter vars föräldrar endast har grundskoleutbildning uppger i undersökningen att de arbetar mer vid sidan av studierna jämfört med de studenter i undersökningen vars föräldrar har akademisk utbildning. Denna grupp anser sig också i högre utsträckning än andra grupper behöva arbeta extra för att ha råd att studera.⁵

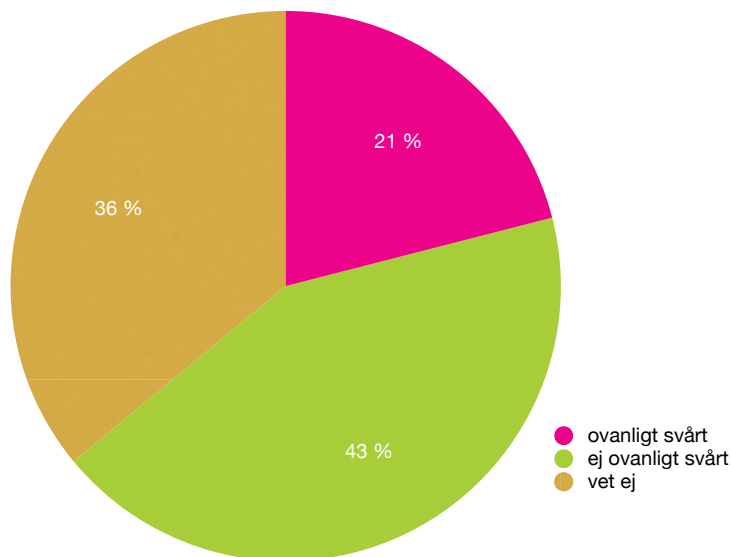
⁴SCB (2007)

Då studenter är beroende av extrajobb för att klara sin försörjning kommer lågkonjunkturen att drabba även studenter ekonomiskt. Vår undersökning visar att hälften av studenterna har haft ett extrajobb under vårterminen 2009. Inte särskilt många, tre procent av studenterna, har inte fått jobba kvar på det extrajobb som de haft under höstterminen 2008 och/eller vårterminen 2009. Däremot har betydligt fler, en av fem studenter, fått gå ned i tid och arbetar nu färre timmar än tidigare på sitt extrajobb.

⁵Saco studentråd och Svenskt Näringsliv (2009)

Lågkonjunkturen påverkar studenters möjlighet att få ett extrajobb. En av fem studenter upplever att det har varit ovanligt svårt att få extrajobb under vårterminen 2009. En större andel av de studenter som själva är födda utanför Europa eller har föräldrar som är det, upplever att det är ovanligt svårt att få extrajobb, 55–72 procent.

Diagram 1. Andel studenter som upplevt att det har varit ovanligt svårt att få extrajobb under vårterminen 2009.

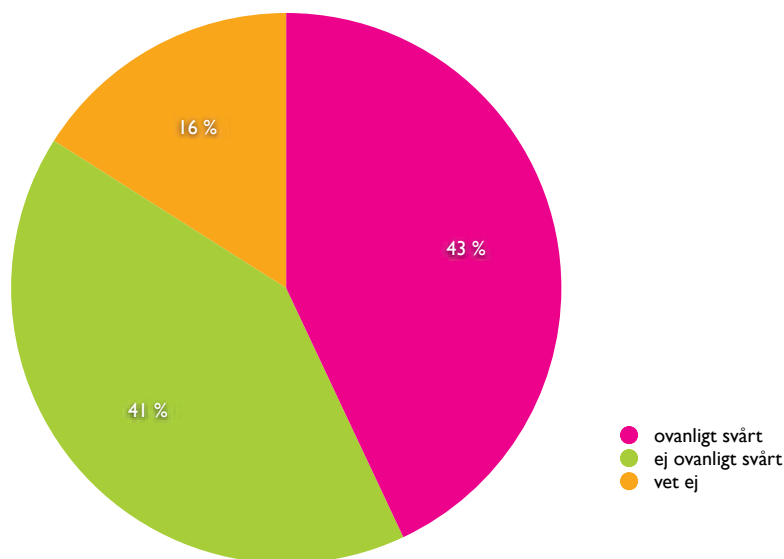

Studenters sommarjobb i lågkonjunkturen

Ett sommarjobb är för flertalet studenter en nödvändighet för att klara försörjningen mellan terminerna men också för att skapa en ekonomisk buffert att använda under terminerna. Sommarjobb är liksom extrajobb också viktigt för att studenter ska få arbetslivserfarenhet.

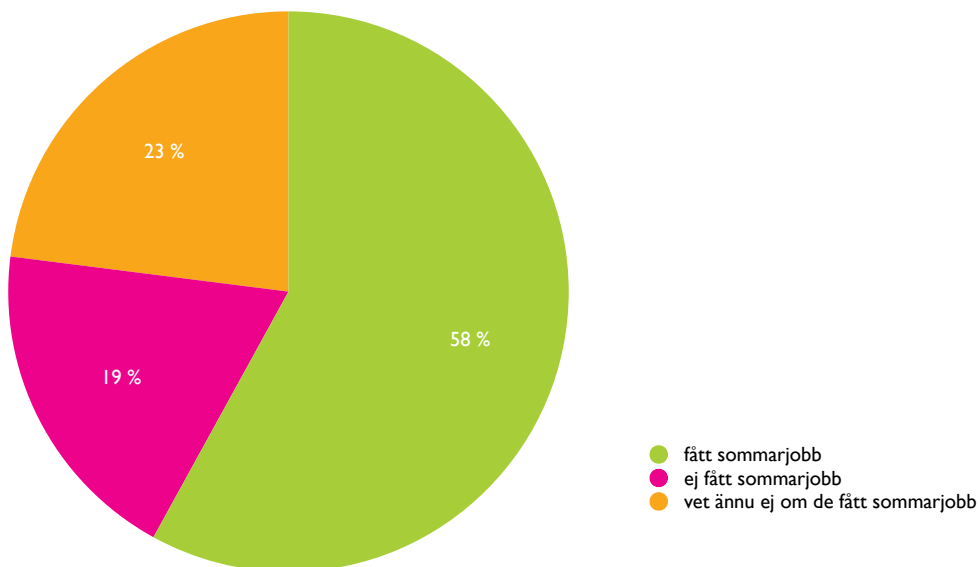
Lågkonjunkturen påverkar även studenters möjlighet att få ett sommarjobb. 43 procent av de studenter som har sökt sommarjobb har upplevt att det har varit ovanligt svårt att få sommarjobb i år. Bland de studenter som är yngre än 30 år har fler upplevt det ovanligt svårt att få sommarjobb, 47 procent.

Diagram 2. Andel studenter som upplevt att det har varit ovanligt svårt att få sommarjobb för sommaren 2009.

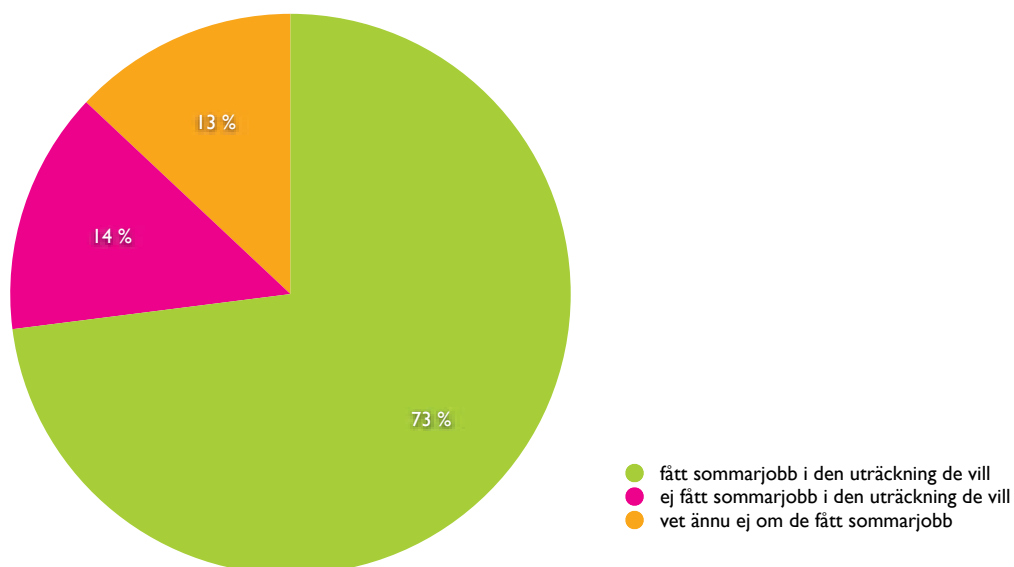
Av de studenter som har sökt sommarjobb för sommaren 2009 har 58 procent fått jobb, 19 procent har inte fått jobb och 23 procent vet en månad innan terminen slutar inte om de kommer att ha ett jobb under sommaren 2009.

Diagram 3. Andel studenter som fått sommarjobb för sommaren 2009.

Av dem som har fått sommarjobb för sommaren 2009 har 73 procent fått arbeta under så många timmar per vecka eller veckor som de vill. 14 procent har inte fått i den omfattning som de önskar. 13 procent vet, en månad innan terminen slutar, inte om så är fallet.

Diagram 4. Andel studenter som fått sommarjobb under så många timmar per vecka eller veckor som de vill.

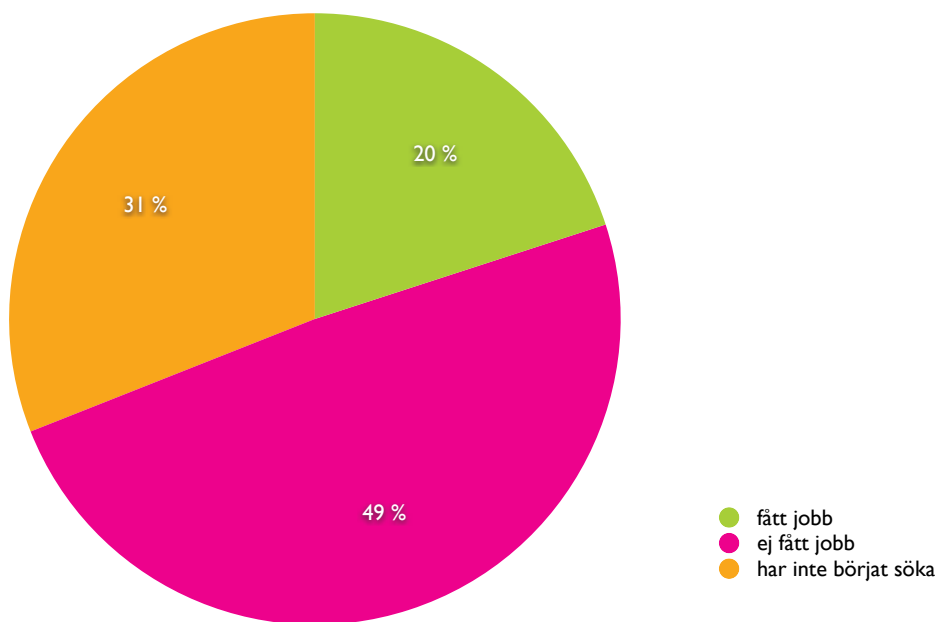

Att över fyra av tio studenter en månad innan vårterminen slutar inte vet om de har ett sommarjobb under sommaren 2009 och att över fyra av tio upplever att det har varit ovanligt svårt att få sommarjobb under sommaren 2009 visar på att lågkonjunkturen drabbar studenter hårt.

Jobb efter examen i lågkonjunkturen

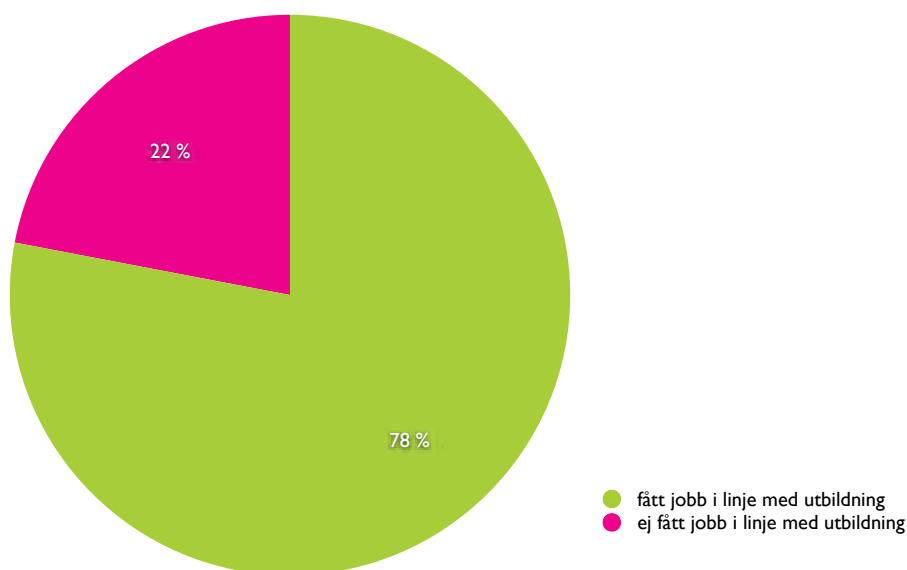
Lågkonjunkturen och den höga arbetslösheten kommer att göra det svårare för examinerade studenter att etablera sig på arbetsmarknaden. Vi har frågat de studenter som läser sin planerat sista termin om de har fått jobb efter examen. Av dessa sistaterminsstudenter har 20 procent fått jobb efter examen, 49 procent har inte fått jobb efter examen och 31 procent har ännu inte börjat söka.

Diagram 5. Andel sistaterminsstudenter som har fått jobb efter examen.

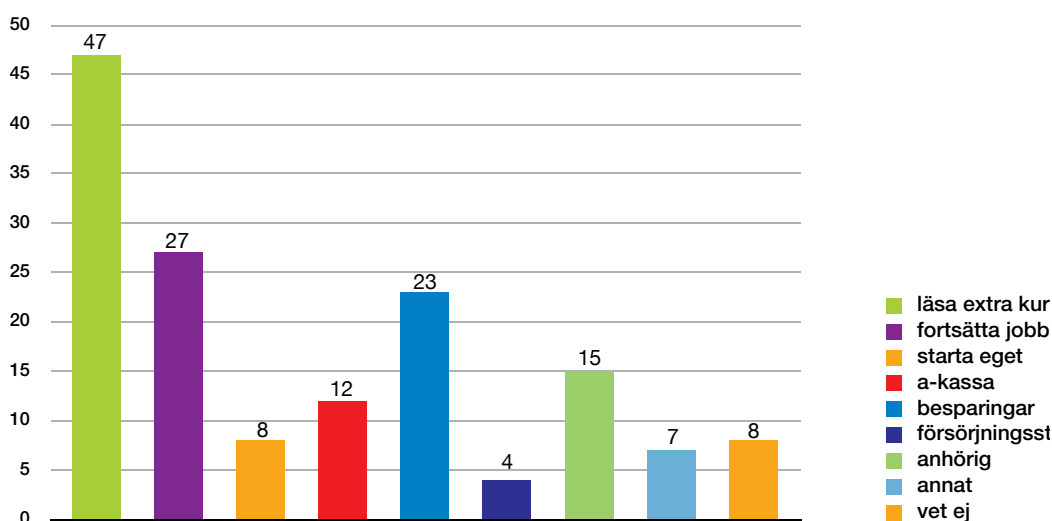
Av de studenter som har fått ett jobb efter examen har 78 procent fått jobb som ligger i linje med deras utbildning. 22 procent har fått jobb som inte ligger i linje med deras utbildning.

Diagram 6. Andel sistaterminsstudenter som har fått jobb efter examen i linje med sin utbildning.

Vi frågade de studenter som läser sin planerat sista termin vad de planerar att göra för att klara sin försörjning om de inte har fått jobb till hösten. Nästan hälften uppger att de kommer att läsa en extra kurs på högskolan. 12 procent uppger att de är berättigad till a-kassa som de planerar att klara sin försörjning med hjälp av. Nästan en av fyra kommer att leva på egna besparingar. 15 procent planerar att försörjas av anhörig. Fyra procent kommer att söka försörjningsstöd hos kommunen.

Diagram 7. Detta planerar sistaterminsstudenterna att göra för att klara sin försörjning om de inte har fått ett jobb till hösten.

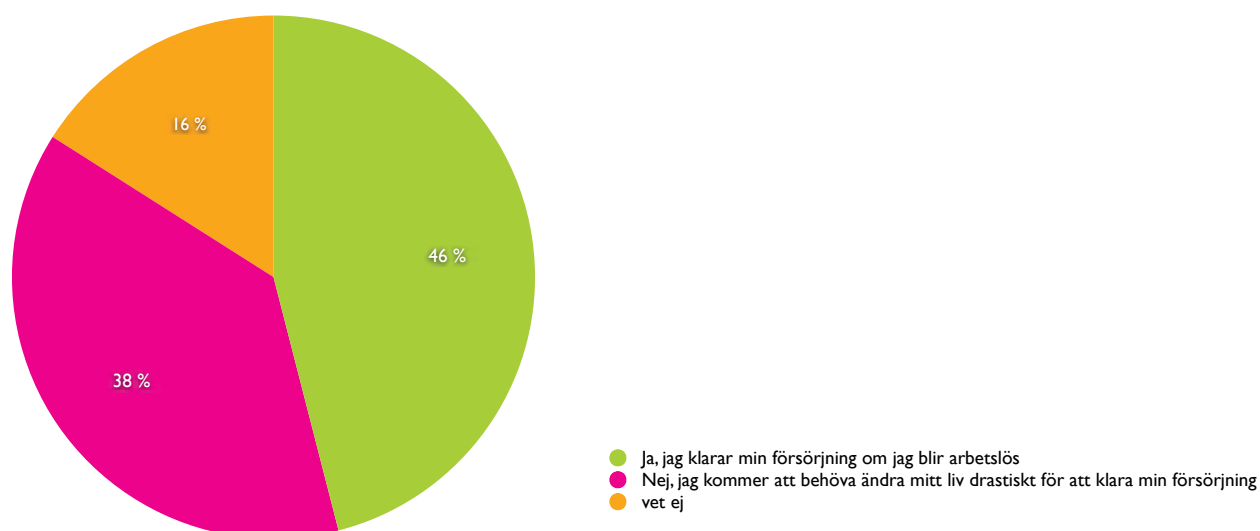
Anm.: Studenterna kunde välja mer än ett alternativ, summan blir därför mer än hundra procent.

Vad studenter planerar att göra om de inte får ett jobb efter examen varierar något med avseende på deras ålder. Studenter yngre än 30 år kommer i större utsträckning att läsa en extra kurs på högskolan, 53 procent. Endast två procent av studenterna yngre än 30 år kommer att gå tillbaka till det jobb de hade innan de började studera till skillnad från 15 procent av studenterna som är 30 år eller äldre. Betydligt fler av studenter 30 år och äldre uppger att de är berättigade till a-kassa, 26 procent, jämfört med studenterna under 30 år, sex procent.

Vi frågade också studenterna om de kommer att klara sin försörjning utan att drastiskt förändra sina liv om de är arbetslösa till hösten. Knappt hälften uppger att de kommer att klara det. 38 procent uppger att de kommer att drastiskt behöva förändra sitt liv för att klara sin försörjning om de är arbetslösa till hösten. 16 procent vet ej.

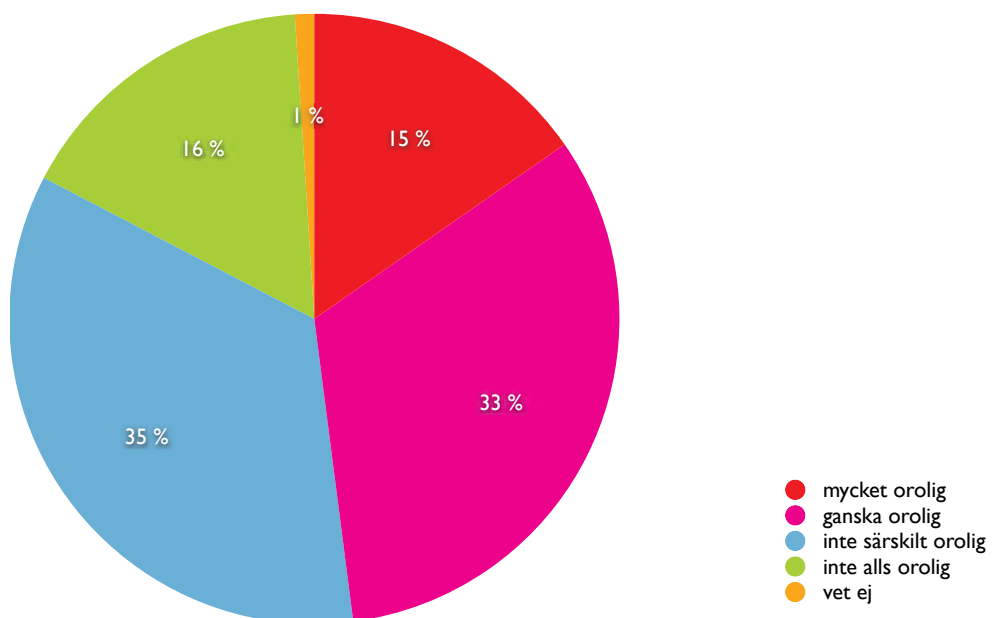
En större andel (56 procent) av männen uppger att de kommer att klara sin försörjning om de är arbetslösa till hösten utan att drastiskt förändra sitt liv jämfört med 35 procent av kvinnorna. 33 procent av männen uppger att de kommer att behöva förändra sitt liv drastiskt för att klara sin försörjning om de är arbetslösa till hösten jämfört med 43 procent av kvinnorna. Kvinnorna uppger också i större utsträckning att de inte vet, 23 procent jämfört med 10 procent av männen.

Diagram 8. Hur studenterna klarar sin försörjning om de är arbetslösa till hösten.

Slutligen tillfrågade studenterna om hur oroliga de är för att bli arbetslösa efter examen. 47 procent är mycket oroliga eller ganska oroliga, 34 procent är inte särskilt oroliga och 16 procent är inte alls oroliga.

Diagram 9. Så oroliga är studenterna för att vara arbetslösa efter examen

SLUTSATSER

Vi befinner oss i en djup lågkonjunktur där arbetslösheten nu ökar snabbt. Även högskolestudenter drabbas av det rådande läget på arbetsmarknaden vad gäller möjligheterna till extrajobb, sommarjobb och jobb efter avslutad högskoleutbildning.

Än så länge har inte många studenter blivit av med sina extrajobb, endast tre procent, men en av fem studenter har fått arbeta i mindre omfattning än före krisen.

Heltidsstudier ska vara heltidsstudier och ska inte med nödvändighet behöva kombineras med arbete. Om studenter ägnade heltid åt studierna skulle det betyda mycket för kvaliteten och resultaten inom den högre utbildningen. Studiemedlet bör vara så generöst att det går att försörja sig på så att studenter kan ägna sin tid åt att studera. Så är tyvärr inte fallet idag då studiemedlet ligger på 1955 kr i veckan för en heltidsstuderande. Många studenter är därför beroende av sitt extra- och sommarjobb för sin försörjning. Svårighet att få extra- och sommarjobb drabbar särskilt hårt de studenter som inte har föräldrar eller andra anhöriga som kan stötta dem ekonomiskt. Jobbkrisen understryker vikten av att studiemedlet höjs.

Ett sommarjobb är för flertalet studenter en nödvändighet för att klara försörjningen mellan terminerna men också för att skapa en ekonomisk buffert att använda under terminerna. Att mindre än sex av tio studenter som sökt sommarjobb vet om de har ett sommarjobb en månad innan terminens slut är därför mycket oroande.

Det är rimligt att en student jobbar under sommarmånaderna för att klara sin försörjning. Däremot är det inte rimligt att tro att alla studenter som söker sommarjobb kommer att få ett sommarjobb, inte ens i en högkonjunktur. Än fler studenter kommer inte att ha möjlighet att sommarjobba under de år lågkonjunkturen är som värst. Det kräver en översikt av sommarkursutbudet. Vi ser nu att fler studenter än föregående år kommer att läsa sommarkurser under sommaren 2009. Den trenden kan väntas öka om arbetsutsikterna är fortsatt dåliga. Det visar på behovet av tillräckligt många och bra sommarkurser som studenterna vill läsa, gärna kurser som antingen ingår i den utbildning som studenten läser eller som av studenten ses som bra komplement till utbildningen.

Jobb vid sidan av studierna och under sommarmånaderna är inte

bara viktigt för att klara sin försörjning utan också för att få kontakter och erfarenhet från arbetslivet som kan underlätta etableringen på arbetsmarknaden efter studierna. Då det rådande konjunkturläget gör det svårare för studenter att få arbetslivserfarenhet genom extra- och sommarjobb krävs det ökade satsningar på att ge studenter arbetslivserfarenhet inom ramen för högskoleutbildningen genom praktik och andra utbildningsmoment som har en tydlig arbetslivsanknytning.

Av de studenter som läser sin planerat sista termin och avslutar sin högskoleutbildning inom en månad har endast en av fem studenter fått jobb därefter. Fyra av tio studenter uppger att de kommer att behöva förändra sina liv drastiskt för att klara sin försörjning om de är arbetslösa till hösten. Många studenter är också oroliga för att bli arbetslösa efter examen, nästan fem av tio studenter är mycket eller ganska oroliga.

Om studenterna inte får jobb till hösten planerar nästan fem av tio studenter att läsa en extra kurs på högskolan samtidigt som de söker jobb. Att många studenter kommer att stanna kvar längre inom högskolan samtidigt som söktrycket till högre studier är stort och kullarna som når högskoleålder är stora och ökande gör det nödvändigt att utöka antalet platser i högskolan.

Endast en av åtta studenter är berättigade till a-kassa om de är arbetslösa till hösten. Av studenter under 30 år är endast en av sjutton studenter berättigade till a-kassa. En överväldigande majoritet av de studenter som inte får jobb efter avslutad högskoleutbildning står idag därmed utan möjlighet att få ersättning vid arbetslöshet. Sverige står inför flera stora utmaningar för att utvecklas som kunskapsnation. En av dem är att se till att den kompetens som studenterna investerar i genom att utbilda sig inte går till spillo innan de hinner etablera sig på arbetsmarknaden. Den enskilde studenten investerar mycket i sin utbildning, och behöver få goda förutsättningar att etablera sig på arbetsmarknaden efter avslutade studier. Studerandevillkoret i arbetslöshetsförsäkringen bör därför återinföras. Inför ett återinförande av studerandevillkoret bör det dock ses över och förbättras. Grunden för hur försäkringen ska vara utformad är att studenter ska ges tid att aktivt söka jobb inom det område som studenten utbildat sig inom. Studenter ska ges en bra ersättning under en period som i princip följer direkt efter examen. Den tre månaders karenstiden som fanns i det tidigare studerandevillkoret bör därför kortas.

REFERENSER

Högskoleverket, 2007: *Studentspegeln 2007*, Rapport 2007:20 R.

Saco studentråd och Svenskt Näringsliv, 2009: *Studenter som arbetar – Varför och var?*

SCB, 2007: *UF 57 SM 0701, Högskolestuderande levnadsvillkor.*

SCB, 2009: *Arbetskraftsundersökningarna (AKU), första kvartalet 2009*

Sveriges förenade studentkårer, TCO och Tria, 2009: *Studenter om den studiesociala utredningen*

Tco **tria**